

AZ ADÓ- ÉS VÁMCHATÓSÁGI ELJÁRÁSOKRA VONATKOZÓ ILLETÉKSZABÁLYOK

Az adóhatósági eljárás az adott ügy jellegétől függően hivatalból vagy az adózó kérelmére (bejelentésére, bevallására) indulhat. A hivatalból indult eljárás nem jár illetékfizetési kötelezettséggel. Fontos emellett már itt kiemelni, hogy a kérelemre indult elsőfokú adóeljárások – néhány kivételtől eltekintve – mentesek az illeték alól.

Az adóhatósági eljárásnál megkülönböztetünk első fokú eljárást (alapeljárás), másodfokú eljárást (fellebbezési eljárás), rendkívüli jogorvoslati eljárást (felügyeleti intézkedéssel kapcsolatos eljárás) [a másodfokú és a rendkívüli jogorvoslati eljárás a továbbiakban együtt: jogorvoslati eljárás] és végrehajtási eljárást. Az adóhatósági eljárási illeték tárgya az első fokú eljárás mellett a jogorvoslati eljárás, nevezetesen a fellebbezési és felügyeleti intézkedés iránti kérelem, illetve a végrehajtási kifogás elbírálásával kapcsolatos eljárás.

1. Az illetékkötelezettség keletkezése és a kérelem előterjesztése az adó- és vámhatósági eljárásokban

Az eljárási illetéket a magyar állami adóhatóság eljárásáért kell fizetni, ezért az ilyen eljárás igénybevevője állampolgárságtól függetlenül köteles illetéket fizetni, kivéve, ha nemzetközi szerződés eltérően rendelkezik. Az eljárási illetékkötelezettség az adó- és vámhatósági (a továbbiakban együtt: állami adóhatósági) eljárás megindítása iránti kérelem előterjesztésekor keletkezik, mely fizetési kötelezettség mind a természetes személyekre, mind a jogi személyekre és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre egyaránt kiterjed. Az eljárási illetéket, ha azt elektronikusan kezdeményezett eljárás esetén az eljárás megindítását (kérelem előterjesztését) megelőzően nem fizették meg, legkésőbb az ügyazonosító ügyfél általi megismerését követő munkanapon kell megfizetni.¹ Ha az állami adóhatóság nyilvántartásai alapján nem tudja megállapítani az ügyazonosító ügyfél általi megismerésének napját, akkor az eljárási illeték esedékességeként az irat beérkezésének napját követő 5. munkanapot kell tekinteni.

Ha egy beadványban terjesztenek elő több kérelmet, az eljárási illetéket kérelmenként kell megfizetni.²

Az illetékkötelezettség akkor is fennáll, ha az adóhatóság a kérelemnek részben vagy egészben helyt ad, azt elutasítja – ide nem értve az érdemi vizsgálat nélkül történő elutasítást –, vagy az eljárást megszünteti – ide nem értve az illeték meg nem fizetése címén történő megszüntetést, valamint ha az eljárás megszüntetésének oka, hogy a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának lett volna helye.³ Amennyiben az adózó a kérelmét az elsőfokú határozat meghozatala vagy a jogorvoslati kérelem esetén annak elbírálása előtt visszavonja, az illetékkötelezettség fennáll.⁴

Az eljárás tárgyának, illetőleg az eljárás tárgya értékének az eljárás megindítását követő változása esetén, ha az eljárásért fizetett illetéknél több jár, a különbözetet meg kell fizetni,

¹ Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 73. § (6) bekezdése

² Itv. 31. § (3) bekezdése

³ Az Itv. 28. § (2) bekezdését az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2012. évi CLXXVIII. törvény (a továbbiakban: Módtv.) módosította. A módosított rendelkezéseket a 2013. január 1-jét követően kezdeményezett eljárások esetében kell alkalmazni.

⁴ Itv. 28. § (2) bekezdése és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 31. § (1) bekezdés c) pontja alapján

azaz ha az eljárás megindítását követően az adózó változtat a kérelmén és az érték emelkedik, ilyenkor az emelt mértékhez igazodik az illeték.⁵

Az illetékkülönbözet megfizetésére az adóhatósági eljárásban az adózót határozatban kell felhívnia a szervezeti egységnek, amelynél az eljárás folyamatban van.

Az eljárást megindító kérelmet az adózó írásban vagy elektronikus úton, illetve szóban is előterjeszheti. Az adóügyek elektronikus intézésének szabályairól szóló PM rendelet⁶ pontosan meghatározza, hogy az adózók mely adóügyeiket intézhetik telefonon. A telefonos ügyfélértékelő és ügyintéző rendszeren (ÜCC) keresztül intézett ügyek illetékmentesek. (Az adóhatóság telefonos ügyintéző rendszeréről külön információs füzet szól.)

Az ügyfélszolgálati irodában vagy az adóhatóság hivatali helyiségében előterjesztett szóbeli kérelemről jegyzőkönyvet kell felvenni.

A szóban vagy írásban előterjesztett kérelmeket az illetékfizetés szempontjából körültekintő módon kell megvizsgálni és a beadványt aszerint kell minősíteni, hogy azok az adóhatósági eljárás megindítására irányulnak-e⁷ vagy az ügyfél csak tájékoztatást kér az adóhatóságtól. A beadvány ilyen jellegű minősítését szükség esetén az ügyfél nyilatkozatásával kell elvégezni. A tájékoztatást kérő beadvány ugyanis nem minősül adóhatósági eljárás megindítására irányuló beadványnak, és így ezekkel a beadványokkal összefüggésben illetéket sem kell leróni.

2. Az alapeljárás illetéke

Az illetéktörvény a jogalkalmazás megkönnyítése érdekében az első fokú közigazgatási hatósági eljárások igen széles körére egységes, általánosan jellegű, ún. általános tételű eljárási illeték fizetését írja elő, melynek mértéke 3000 forint.⁸

A 2013. január 1-jét követően kezdeményezett első fokú állami adóhatósági eljárások közül a a fizetési könnyítésre (halasztás, részletfizetés) és az adómérséklésre irányuló eljárásért⁹ a gazdálkodó szervezeteknek 10 000 forint illetéket kell fizetniük. A természetes személyeknek – ideértve az egyéni vállalkozókat is – az ilyen eljárások után illetéket nem kell fizetniük 2013. január 1-jétől.¹⁰

Illetékköteles az adó, az illeték- és a társadalombiztosítási kötelezettség teljesítéséről szóló igazolás kiadása iránt kezdeményezett eljárás, amely után 3000 forint illetéket kell fizetni.¹¹ Ha egy beadványban több hatósági bizonyítványt – ugyanazon tényről, állapotról, egyéb adatról, több, azonos tartalmú igazolást – kérnek, akkor a 3000 forint illetéket csak egyszer kell megfizetni, mert minden további, az első példánnyal azonos tartalmú hatósági bizonyítvány kiállítása egy eljárás keretében történik és a további példányok nem minősülnek másolatnak.

Az Art. 24/E. § (1) bekezdésében meghatározott adóregisztrációs eljárás keretében kiadott adóhatósági igazolás illetéke 50 000 forint.¹²

⁵ Itv. 30. § (2) bekezdés

⁶ 34/2007. (XII. 29.) PM rendelet az adóügyek elektronikus intézésének szabályairól

⁷ Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 120. § (1)-(2) bekezdése és az Art. 1. § (5) bekezdése alapján.

⁸ Itv. 29. § (1) bekezdés

⁹ Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 133. §, 134. § (1) és (3) bekezdése

¹⁰ Az Itv. 29. § (8) bekezdését a Módtv. 2013. január 1-jétől állapította meg. A rendelkezést a 2013. január 1-jét követően kezdeményezett eljárások esetében kell alkalmazni.

¹¹ Az Itv. 29. § (1) bekezdése alapján.

¹² Az Itv. 29. § (7) bekezdés

3. Igazgatási szolgáltatási díjak az adóigazgatási eljárásokban

Nem tárgya a közigazgatási hatósági eljárási illetéknek az olyan eljárás, amelyet igazgatási szolgáltatási díjkötelezettség terhel.

Az adóigazgatási eljárásban ilyen – az általános tételű eljárási illetéknek megfelelő összegű (3000 forint) – igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni az adóazonosító jelet igazoló hatósági igazolvány kiadásáért, ha az új igazolvány kiadása birtokból való kikerülés (elvesztés, lopás, megsemmisülés) vagy megrongálódás miatt válik szükségessé.¹³

Az első alkalommal, illetve ismételten (ha a cserekártya kiadása megsemmisülés, elvesztés, jogtalan eltulajdonítás vagy megrongálódás miatt válik szükségessé) kiadott START-kártyák után igazgatási szolgáltatási díjat nem kell fizetni.¹⁴

Szintén igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettség alá tartozik az ingatlanok forgalmi értékadatainak adatszolgáltatása, amelyet az adóhatóság kérelem alapján teljesít az ingatlanok forgalmi értékének megállapításához szükséges adatokat tartalmazó nyilvántartásból.¹⁵

4. A fellebbezés illetéke

Az első fokú adóhatósági határozat elleni fellebbezés előterjesztésekor illetéket kell fizetni. A fellebbezési eljárás attól függetlenül illetékköteles, hogy az alapeljárás során történt-e illetékfizetés vagy sem. A fellebbezési eljárás illetékének mértékét az Itv. 29. § (2) bekezdése határozza meg attól függően, hogy az eljárás tárgyának értéke pénzben megállapítható-e vagy sem.

A tárgyi illetékmentesség a másodfokú eljárásban nem érvényesül, ezért a fellebbezési eljárásért – az adóhatóság által az adózó adószámlájának egyenlegéről készített értesítés tárgyában hozott határozat elleni jogorvoslati eljárás [Itv. 33. § (2) bekezdése 30. pontja] kivételével – főszabályként illetéket kell fizetni.

Ha a fellebbezési eljárás tárgyának értéke pénzben megállapítható, akkor a fellebbezéssel érintett, vagy a vitatott összeg minden megkezdett 10 000 forintja után 400 forint illetéket kell fizetni, de legalább 5000 forintot és legfeljebb 500 000 forintot.¹⁶

Amennyiben a fellebbezési eljárás tárgyának értéke pénzben nem állapítható meg, tételes illetéket kell fizetni, melynek mértéke 5000 forint.

A gazdálkodó szervezet – ide nem értve az egyéni vállalkozót – által az adóhatóságnál, illetve a vámhatóságnál kezdeményezett fizetési könnyítésre, adómérséklésre irányuló fellebbezés illetéke a fellebbezéssel érintett vagy vitatott összeg minden megkezdett 10 000 forintja után 400 forint, de legalább 15 000 forint, legfeljebb 500 000 forint, ha a fellebbezés tárgyának értéke pénzben nem állapítható meg, a fellebbezés illetéke 15 000 forint.¹⁷

¹³ A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény 10. §-a. (Az adókártya kiadását a 13T34-es számú nyomtatványon lehet kérni.)

¹⁴ A START kártyák felhasználásának, illetve az ahhoz kapcsolódó szociális hozzájárulási adókedvezmény érvényesítésének, továbbá elszámolásának részletes szabályairól az 55/2011. (XII. 30.) NGM rendelet szól. Ez alapján, és az Itv. 33. § (2) bekezdés 23. pontja alapján nem kell sem illetéket, sem igazgatási szolgáltatási díjat fizetni.

¹⁵ Art. 54/A. §-a és az ingatlanok forgalmi értékadatainak szolgáltatási rendjéről és az adatszolgáltatás igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 33/2007. (XII. 23.) PM rendelet. Az igazgatási szolgáltatási díjat a NAV illetékes regionális adó főigazgatósága gazdálkodási számlájára kell megfizetni.

http://nav.gov.hu/nav/ado/illetek/ingatlanok_igazgatasi_szolgaltatasi_dij.html

¹⁶ Itv. 29. § (2) bekezdése

¹⁷ Az Itv. 29. § (2) bekezdését a Módtv. 2013. január 1-jétől módosította. A rendelkezést a 2013. január 1-jét követően kezdeményezett eljárások esetében kell alkalmazni.

Értékhez igazodó fellebbezési illetéket kell fizetni például az alábbi másodfokú adóigazgatási eljárásokban:

- adófizetési kötelezettséget megállapító határozat elleni fellebbezés,
- mulasztási bírságot kiszabó határozat elleni fellebbezés,
- adómérséklési/elengedési ügyben hozott határozat elleni fellebbezés,
- fizetési halasztást, valamint részletfizetést pótlékkötelese engedélyező határozat ellen benyújtott fellebbezésnél, ha a fellebbezés a pótlék összegére irányul.

Az értékhez igazodó eljárási illeték alapja az adóhatósági eljárásban az eljárás tárgyának az eljárás megindításakor fennálló értéke [Itv. 30. §]. Ez azt jelenti, hogy a fellebbezés benyújtása időpontjában megállapítható érték, vagyis a fellebbezésben vitatott vagy a fellebbezéssel érintett érték eltérhet az alapeljárásban szereplő értéktől, különösen:

- utólagos adómegállapítás esetén, ha csak a késedelmi pótlék és a bírság vitatott, a jogorvoslati illeték alapja a vitatott összeg;
- ha az adókülönbözet (adóhiány) jogszerűsége (az adóhatósági megállapítás jogalapja) vitatott, a megállapított adókülönbözet (adóhiány) után kell a fellebbezési illetéket leróni;
- ha az adózó az adókülönbözet (adóhiány) összegét vitatja, továbbá kéri a bírság és a késedelmi pótlék törlését is, a fellebbezéssel érintett fizetési kötelezettség összegébe, azaz a jogorvoslati illeték alapjába nem számít bele az adóhiány (adókülönbözet) után járulékosan megállapított adóbírság és késedelmi pótlék összege;
- a megállapított késedelmi pótlék a fellebbezési illeték alapja, amennyiben a késedelmi pótlékfizetési kötelezettséget adózó fellebbezésében az eredeti esedékességtől eltérő időpontra kéri meghatározni [Art. 165. § (3) bekezdés].

Ha a vitatott összeg nagysága pontos megjelölés hiányában nem állapítható meg, a fellebbezési eljárás során a fellebbezésre irányadó teljes összeg, tehát a kérelem alapjául szolgáló adó, pótlék, illetve bírság teljes összege az illeték alapja.

Adómérséklésre/elengedésre irányuló eljárás során az eljárás tárgyának értékéhez igazodó fellebbezési illetéket – a fellebbezés tartalmától függően – az alábbiak szerint kell megállapítani:

- adó elengedésére irányuló kérelmet elutasító határozat elleni fellebbezés esetén az illeték alapja a teljes (elengedni kért) összeg,
- az adó elengedése iránti kérelemnek részben helyt adó határozat elleni fellebbezés esetén a vitatott összeg az illetékalap,
- adómérséklés iránti kérelmet elutasító határozat elleni fellebbezés esetén az elengedni kért összeg az illeték alapja,
- adómérséklés iránti kérelemnek részben helyt adó határozat elleni fellebbezés esetén a kért és a törölt összeg közötti különbség az illeték alapja.

Fizetési könnyítés iránti eljárásban a fellebbezési illeték a fellebbezés tartalmától függően az alábbi esetben értékhez igazodó:

- fizetési halasztást, illetőleg részletfizetést pótlékkötelese engedélyező határozat ellen benyújtott – a pótlék jogszerűsége vagy összegszerűsége vitató fellebbezés esetén az illeték alapja a pótlék teljes összege.

A fellebbezési eljárás tárgyának, értékének az illeték fizetésére kötelezett által történő – az eljárás megindítását követő – olyan jellegű megváltoztatása, amelynél fogva az illetékfizetésre kötelezettnek a lerótt illetéknél kevesebb összegű illetéket kellene fizetni, az illetékfizetési

kötelezettségre nincs hatással, vagyis ilyen esetben – az Itv. 30. § (3) bekezdése értelmében – az illeték visszatérítésének nincs helye.

Tételes mértékű, azaz 5000 forint összegű fellebbezési illetékfizetési kötelezettség alá esnek például:

- számviteli hiányossággal kapcsolatos megállapítások sérelmezése, ha nem szabtak ki emiatt mulasztási bírságot,
- a rendelkező nyilatkozatok teljesítését érintő jogvitával kapcsolatos másodfokú eljárások,
- a nyugtaadási kötelezettség alóli felmentés elutasítása,
- eva hatálya alá történő bejelentkezés elutasítása,
- természetes személy – ideértve az egyéni vállalkozó – fizetési halasztás, valamint részletfizetés iránti kérelmet elutasító illetve annak részben vagy egészben helyt adó határozat elleni fellebbezés.

A végzés ellen benyújtott fellebbezésért – az Itv. eltérő szabályának hiányában – 3000 forint illetéket kell fizetni.¹⁸

Azonban abban az esetben, ha a végzés csak a határozat vagy az eljárást megszüntető végzés elleni fellebbezéssel együtt támadható meg, és az ügyfél a határozat elleni fellebbezésben a végzést is megtámadja, akkor csak a határozat elleni fellebbezés illetékét kell megfizetni. Ha a kérelem több határozat vagy önálló fellebbezéssel támadható végzés ellen irányul, az illetéket úgy kell fizetni, mintha minden határozat ellen külön-külön kezdeményezték volna az eljárást.

5. A felüyeleti intézkedés¹⁹ illetéke

A felettes adóhatóság, az adópolitikáért felelős miniszter, illetve a NAV felügyeletére kijelölt miniszter kérelemre vagy hivatalból felüyeleti intézkedést tesz, ha az ügyben eljáró adóhatóság határozata, önálló fellebbezéssel megtámadható végzése (intézkedése) jogszabálysértő, vagy a határozat, az önálló fellebbezéssel megtámadható végzés meghozatalára (intézkedésre) jogszabálysértő módon nem került sor. A felszámolási eljárás időtartama alatt hozott, utólagos adómegállapítás tárgyában kiadott első- illetve másodfokú határozattal szemben felüyeleti intézkedés iránti kérelmet terjeszthet elő az a személy is, akit (amelyet) az adóhatóság a felszámolással megszűnt adózó adótartozásának megfizetésére kötelezett.

Az adóhatóság az elkésett fellebbezést felüyeleti intézkedés iránti kérelemként bírálja el.²⁰ Amennyiben az adózó határidőn túl nyújtotta be a fellebbezést, igazolási kérelmet előterjesztett, de annak az adóhatóság nem adott helyt, valamint ha az elkésett fellebbezéssel egyidejűleg nem terjesztett elő igazolási kérelmet, e körben érdemi vizsgálat nélküli elutasításnak nincs helye, az elkésett fellebbezést felüyeleti intézkedés iránti kérelemként kell elbírálni, és ennek megfelelő összegű illetéket kell leróni.

A hivatalból indult felüyeleti intézkedés illetékmentes, a felüyeleti intézkedés iránt az adózó által előterjesztett kérelemért azonban illetéket kell fizetni. Amennyiben a felüyeleti intézkedés iránti eljárást az adópolitikáért felelős miniszter vagy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felügyeletére kijelölt miniszter folytatja le, a felüyeleti intézkedés iránti kérelem illetéke a felüyeleti intézkedés iránti kérelemmel érintett, vagy vitatott összeg minden

¹⁸ Itv. 29. § (4) bekezdése

¹⁹ Art. 141. §

²⁰ Art. 136. § (6) bekezdése

megkezdett 10 000 forintja után 500 forint, de legalább 50 000 forint, legfeljebb 500 000 forint. Ha a felügyeleti intézkedés iránti kérelem tárgyának értéke pénzben nem állapítható meg és az eljárást az adópolitikáért felelős miniszter vagy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felügyeletére kijelölt miniszter folytatja le, a felügyeleti intézkedés illetéke 50 000 forint. A megfizetett illeték visszatérítésére az Itv. 32. § rendelkezései az irányadók.²¹

6. Illeték a végrehajtási eljárásban²²

A végrehajtás során az adóhatóság által hozott végzések, illetőleg az adóvégrehajtó (ideértve az adóhatóság megbízásából eljáró bírósági végrehajtót is) törvénysértő intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása ellen az adós, a behajtást kérő, illetőleg az, akinek a végrehajtás jogát vagy jogos érdekét sérti – a sérelmezett intézkedés vagy annak elmaradásának tudomására jutásától számított 8 napon belül – a végrehajtást foganatosító elsőfokú adóhatóságnál végrehajtási kifogást terjeszthet elő. A végrehajtási kifogás illetéke 5000 forint. A végrehajtási kifogás tárgyában hozott végzés elleni fellebbezés után pedig 10 000 forint eljárási illetéket kell fizetni.

7. A másolat és kivonat, hitelesítés illetéke²³

A közigazgatási hatósági eljárásban készített hiteles vagy hitelesítetlen másolat, kivonat általában illetékköteles. Illetékmentes az a hitelesített vagy nem hitelesített másolat, amely illetékmentes eljáráshoz szükséges.

Magyar nyelvű másolat esetében oldalanként 100 forint, idegen nyelvű másolat esetében oldalanként 300 forint az illetéke. A nem hitelesített fénymásolat illetéke oldalanként 100 forint. Az adóbevallások – kivéve az elektronikus úton benyújtott adóbevallások – másolatáért illetéket nem kell fizetni.²⁴ A már egyszer hitelesített másolatra, kivonatra vezetett olyan záradék, amely azt bizonyítja, hogy az eredeti iraton változás nem történt vagy azt kiegészítik, 1000 forint illeték alá esik. Az illetéket a másolat átvételekor az eredeti iraton illetékbélyeggel kell megfizetni.

Az adóellenőrzés megállapításairól készült jegyzőkönyv, illetve az eljárás során készült egyéb jegyzőkönyvek illetékmentesek, azonban az adózó vagy az eljárás egyéb résztvevője által az átvételt követően – ismételten – kért jegyzőkönyv másolatának, kivonatának kiadása már a fentiek szerint illetékköteles.

A folyószámla-kivonat évente egyszeri – az Art. 43. § (8) bekezdésén alapuló – hivatalból történő kiadása nem jár illetékkifizetési kötelezettséggel, mivel hivatalból indult eljárás esetén nem merül fel eljárási illetékkötelezettség. Az adózó kérelmére a Ket. 86. § (5) bekezdése alapján ezt követően – bármikor – kiadott folyószámla-kivonat azonban illetékköteles.

Az egyéb illetékmentes eljáráshoz szükséges másolat illetékmentes, ezért – a későbbi ellenőrizhetőség érdekében – az adózó nyilatkozata alapján minden, az adóhatóság által kiállított másolatra rá kell vezetni a felhasználás célját.

Amennyiben az adóhatósági eljárás során hitelesítésre kerül sor – ha a jogszabály kivételt nem tesz – másolat, kivonat, vagy fordítás után oldalanként 100 forint, iraton lévő aláírás után aláírásonként 500 forint az illeték mértéke.

²¹ Az Itv. 29. § (3) bekezdése

²² Itv. 29. § (5) bekezdése

²³ Itv. Melléklet IV. Címe

²⁴ Az Itv. Mellékletének IV. Cím 2. pontját a Módtv. 2013. január 1-jétől állapította meg. A rendelkezést a 2013. január 1-jét követően kért másolatok esetében kell alkalmazni.

Ha az állami adóhatóság az egyenes ági rokonok közötti öröklési, ajándékozási és visszerthes vagyonátruházási²⁵ illetékmentességgel összefüggésben az Itv. 78. § (1) bekezdése alapján nem bocsátott ki fizetési meghagyást, akkor az adóhatóság a döntéséről az adózó kérelmére külön illeték vagy díj felszámítása nélkül ad ki másolatot.²⁶

8. Az adóhatósági eljárások illetékének megfizetési módja

8.1. Az eljárási illeték megfizetése az állami adóhatóság illetékbevételi számlájára²⁷

A másolat, kivonat, hitelesítés illetékének kivételével az elsőfokú adóhatóságnál és vámhatóságnál indított eljárás – ideértve az elektronikus úton kezdeményezett eljárást is – illetékét, valamint az adóhatóság határozata, végzése és végrehajtási cselekménye ellen kezdeményezett jogorvoslati eljárás illetékét az illetékes adóhatóság illetékbevételi számlája javára kell megfizetni, ha az eljárás nem tárgyi illetékmentes.

Az eljárási illetéket és az állami adó- és vámhatóságnál kezdeményezett eljárásokért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjat a pénzforgalmi számlanyitásra kötelezett adózók átutalással, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel (bankkártyával), vagy a külön jogszabályban meghatározott, az elektronikus fizetéseket és elszámolásokat biztosító alrendszeren keresztül is teljesíthetik.²⁸

A pénzforgalmi számlanyitásra nem kötelezett adózók az állami adó- és vámhatóság felé fennálló fizetési kötelezettségüket postai készpénz-átutalási megbízással, belföldi fizetési számláról történő átutalással, bankkártyával, vagy a külön jogszabályban meghatározott, az elektronikus fizetéseket és elszámolásokat biztosító alrendszeren keresztül is teljesíthetik.

A bankkártya használatával történő elektronikus fizetés az adózó illetékességétől függetlenül, az adóhatóság kijelölt ügyfélszolgálatain – annak nyitvatartási ideje alatt – rendelkezésre álló ún. POS terminál segítségével lehetséges.

Amennyiben az adózó több illetékköteles kérelmet nyújt be, de csak részben fizeti meg az eljárási illetéket, az Art. 43. § (3) bekezdésében foglalt szabályoknak megfelelően a teljesített befizetést az esedékesség sorrendjében kell elszámolni, és a meg nem fizetett illetéket kell az adózó folyószámláján továbbra is előírni.

Az adóhatóság az illetékköteles kérelem beérkezésének megfelelő esedékességgel kötelezettségként előírja a fizetendő eljárási illeték összegét az adózó folyószámláján.

Az adóhatóság a kérelem beérkezésétől számított 10. munkanapon ellenőrzi az eljárási illetéknek az adóhatóság által közzétett illetékbeszedési számlára történő megfizetését.

Amennyiben az adóhatóság észleli, hogy az eljárási illetéket nem, vagy nem teljes összegben fizették be, a hiányzó illeték összegét – a mulasztási bírsággal együtt – határozatban közli az adózóval, azzal, hogy amennyiben fizetési kötelezettségének a határozat közzétételétől számított 8 napon belül eleget tesz, akkor a mulasztási bírságot nem kell megfizetnie²⁹. Ha az eljárás kezdeményezésekor fennálló eljárási illetékfizetési kötelezettséget az adózó felhívás ellenére egyáltalán nem, vagy nem teljes mértékben, vagy nem a megszabott határidőben teljesítette,

²⁵ Az Itv. 26. § (1) bekezdés z) pontja szerinti egyenes ági rokonok közötti visszerthes vagyonátruházási illetékmentességet a Módtv. 2013. január 1-jétől állapította meg. A rendelkezést a 2013. január 1-jét követően illetékkiszabásra bemutatott vagy más módon az állami adóhatóság tudomására jutott vagyonszerzési ügyekben kell alkalmazni.

²⁶ Ket. 78. § (3) bekezdése

²⁷ Itv. 73. §

²⁸ Az Art. 38. § (1)-(1a) bekezdése és a 34/2007. (XII. 29.) PM rendelet 11-14. §-a és az EFER rendszer működéséről szóló 83/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet alapján.

²⁹ Itv. 73/A. §

akkor a fizetendő illetéken felül késedelmi pótlékot kell fizetni és a meg nem fizetett illeték 100%-áig terjedő, de legalább 5000 forint és legfeljebb 100 000 forint mulasztási bírság is kiszabható [Art. 172. § (11) bekezdés]. A mulasztási bírság esedékessége a határozat jogerőre emelkedését követő 15. nap.

A meg nem fizetett eljárási illetéket és mulasztási bírságot az illetékes adóhatóság hajtja be az Art-ban foglalt rendelkezések szerint. Adóügyekben az illetékfizetés elmulasztása az eljárás lefolytatásának nem akadályos [Art. 120. § (6) bekezdés].

Abban az esetben, ha az adózó az adóhatóság illetékbevételi számlájára a jogszabályban szereplő mértéknél magasabb összegű illetéket fizetett meg, akkor az adózó az így keletkezett túlfizetés visszatérítését az Art. 43. § (5)-(6) bekezdés alapján – a túlfizetésre vonatkozó szabályok szerint – igényelheti, feltéve, hogy az adóhatóságnál nyilvántartott tartozása nincs és bevallási kötelezettségeinek is eleget tett.

8.2. Az eljárási illeték megfizetése illetékbélyeggel

A másolat, kivonat, hitelesítés illetékét az általános rendelkezések szerint illetékbélyeggel kell megfizetni. Az illetéket illetékbélyeggel kell megfizetni abban az esetben is, ha az Art. szerinti felügyeleti intézkedést az adópolitikáért felelős miniszter vagy a NAV felügyeletére kijelölt miniszter folytatja le.³⁰

Az illetékbélyeggel megfizetett illetéket az eljárást kezdeményező iratra (jegyzőkönyvre) vagy ezek hiányában az eljárás során létrejött iratra kell felragasztani.

Az illetékbélyeggel fizetendő eljárási illeték összegét oly módon kell kerekíteni, hogy az 50 forint alatti maradékot el kell hagyni, az 50 forintot és az azt meghaladó összeget pedig 100 forintnak kell számítani.

Az eljárást kezdeményező iratra ragasztott illetékbélyeget az adózónak átírnia vagy azon bármiféle megjelölést alkalmaznia nem szabad.

A bélyeget az az eljáró adóhatóság értékteleníti felülbélyegzéssel, amelynél az eljárást kezdeményezték. Az értéktelenítést akkor is az az adóhatóság végzi, amelyiknél az eljárást kezdeményező iratot benyújtották, ha utóbb az ügyet más hatáskörrel és illetékességgel rendelkező adóhatósághoz teszi át.

A megrongálódott, tévesen felragasztott, továbbá feleslegessé vált illetékbélyeg értékének visszatérítésére vonatkozó szabályokat az Itv. 94. §-a tartalmazza.

Az ügyben eljáró adóhatóság ügyintézője a hozzá került iratot minden esetben abból a szempontból is köteles megvizsgálni, hogy az iraton az illetéket szabályszerű időben, módon, vagy mértékben rótták-e le.

Az eljáró adóhatóság kötelezettsége az ügyfél tájékoztatása és figyelmeztetése az illeték mértékére és annak szabályszerű lerovására, amely személyesen vagy postai úton válasz-levelezőlap megküldésével történhet:

- Ha az illetékfizetésére kötelezett a kérelmet személyesen nyújtja be vagy terjeszti elő, de az illetéket nem fizette meg, őt az illeték megfizetésére azzal kell figyelmeztetni, hogy ha azt 8 napon belül nem fizeti meg, és a hatóság az eljárást az illetékfizetési kötelezettség elmulasztására tekintettel végzéssel nem szüntette meg, akkor az illetéken felül mulasztási bírság is terheli.
- A postai úton előterjesztett beadvány esetén az adózót postai úton kell figyelmeztetni az illeték lerovására, mely felhívás megtételére a válasz-levelezőlap (Pü. 1110. r.sz. Felhívás illetékbélyeg felragasztására) szolgál. A válasz-levelezőlapon meg kell jelölni az illeték pontos összegét és a postaköltséget. A válasz-levelezőlapon az ügyfelet figyelmeztetni kell arra, hogy ha az illetéket és a felhívás postaköltségét – e címen 200 forintot – 8 napon belül

³⁰ Az Itv. 73. § (3a) bekezdését a Módtv. állapította meg 2013. január 1-jétől. A rendelkezést a 2013. január 1-jét követően kezdeményezett eljárások esetében kell alkalmazni.

a válasz-levelezőlapon nem fizeti meg, az illetéken és a felhívás költségén felül, az Itv. 82. §-ában említett, az Art. 172. § (11) bekezdésében meghatározott mértékű mulasztási bírságot is meg kell fizetnie. A válasz-levelezőlapot borítékban kell elhelyezni és tértivevényes küldeményként az adózó részére megküldeni.

Az illetéket és a felhívás 200 forintos postaköltségét a válasz-levelezőlapon kell illetékbélyeggel megfizetni. A 200 forintos postaköltség megjelölésénél figyelemmel kell lennie arra, hogy az illetékbélyeggel fizetendő illetékek megfizetéséhez 100, 200, 500, 1000, 2000, 5000 és 10 000 forintos címletű illetékbélyegek kerülnek forgalomba.³¹

A figyelmeztetés megtörténtét, illetőleg a felhívás elküldését az iraton is fel kell jegyezni, a személyesen eljáró ügyféllel igazoltatni kell.

Amennyiben az adózó az illetékköteles eljárásoknál a közigazgatási hatósági eljárási illeték összegét az Itv. rendelkezéseivel ellentétesen a kérelmén illetékbélyeggel róta le, a személyesen megjelenő adózótól a kérelem átvételét megtagadni nem lehet. A személyesen megjelenő adózó figyelmét fel kell hívni arra, hogy az eljárási illeték összegét az adóhatóság illetékbevételei számlájára haladéktalanul meg kell fizetnie vagy kérheti az eljárási illeték összegének átvezetését.

A személyesen és postán benyújtott kérelmek esetében is az adózót értesítő levélben kell tájékoztatni az illeték összegének folyószámlán történt jóváírásról és arról, hogy a 17-es számú nyomtatvány benyújtásával átvezetést (kiutalást) kérhet.

Az illeték megfizetését az eljáró szervezeti egység az értesítő levél kézhezvételét követő 10. munkanapon ellenőrzi, és amennyiben megállapítja, hogy azt az adózó nem fizette meg, határozatban tájékoztatja az adózót arról, hogy az eljárási illetéket fizesse meg.

Ha az adózó az illetékköteles eljárásoknál az illetékbélyegben fizetendő eljárási illeték összegét az Itv. rendelkezéseivel ellentétesen az adóhatóság illetékbevételei számlájára fizette meg, a kérelmet be kell fogadni, és egyidejűleg fel kell hívni az adózó figyelmét, hogy az eljárási illetéket illetékbélyegben fizesse meg. Tájékoztatni kell továbbá, hogy kérheti a tévesen befizetett illeték visszatérítését az Art. adóvisszatérítésre vonatkozó szabályai szerint. Amennyiben az eljáró szervezeti egység megállapítja, hogy az adózó a közigazgatási hatósági eljárási illetéket az illetékbevételei számlára is megfizette, értesítő levélben tájékoztatja arról, hogy kérheti a tévesen lerótt illeték összegének kiutalását.

9. Illetékmentesség az adóigazgatási eljárásokban

A kérelemre indult adóhatósági eljárásban az illetékkötelezettség megállapításakor figyelemmel kell lenni az illetéktörvény illetékmentességi szabályaira és csak azon első fokú, illetve jogorvoslati eljárásért lehet megkövetelni az illeték lerovását, amelyet az Itv. nem minősít tárgyi illetékmentes eljárásnak.³²

Az Itv. 33. § (2) bekezdésének 23. pontja értelmében tárgyi illetékmentességben részesülő eljárás az adó és járulék ügyben az adóhatóságnál, vámigazgatási ügyben a vámhatóságnál kezdeményezett első fokú eljárás (ideértve más hatóság adó, adó jellegű kötelezettség megállapításával kapcsolatos ilyen eljárását is). Ez a tárgyi illetékmentesség azonban nem terjed ki a gazdálkodó szervezetek – ide nem értve az egyéni vállalkozókat – fizetési könnyítésre³³ (halasztás, részletfizetés), illetve az adómérséklésre irányuló eljárásra, továbbá

³¹ 38/2004. (VIII. 16.) PM rendelet az illetékbélyegek forgalomba hozataláról

³² Itv. 33. § (2) bekezdés 3. pont, 15. pont, 22. pont, 23. pont, 26. pont, 30. pont, Itv. Melléklet XXI. Cím 4. pont

³³ Az Itv. 33. § (2) bekezdését 2012. január 1-jei hatállyal pontosította az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény 156. § (1) bekezdése.

az adó-, a vám-, az illeték- és a társadalombiztosítási kötelezettség teljesítéséről szóló igazolás kiadására, valamint az adó- és értékbizonyítvány kiállítása iránt kezdeményezett eljárásra. (A természetes személyeknek – ideértve az egyéni vállalkozókat is – a 2013. január 1-jét követően kezdeményezett fizetési könnyítésre, adómérséklésre irányuló eljárásai után illetéket nem kell fizetniük.) Tárgyi illetékmentes a nyilvántartott adatokban bekövetkezett változások jogszabályi előírásokon alapuló, kötelező bejelentése, az adóhatóság által az adózó folyószámlájának egyenlegéről készített határozat elleni jogorvoslati eljárás és a köztartozásmentes adózói adatbázisban történő szerepeltetés kérelmezése. Illetékmentes a közbeszerzések teljesítéséhez kapcsolódóan kiállított együttes adóigazolás kiadása is.

Tárgyi illetékmentesség esetén nem kell illetéket fizetni.

Mindezek alapján az első fokú adóigazgatási eljárásban a főszabály a tárgyi illetékmentesség, de a jogorvoslati eljárás általában illetékköteles.

A tárgyi illetékmentesség vizsgálata mellett figyelemmel kell lenni arra is, hogy az adózó személyes illetékmentességet³⁴ élvez-e. Az illeték fizetésére egyébként kötelezett személyes mentessége esetén az illetéket a mentes féltől nem lehet követelni. Személyes illetékmentesség esetén eljárási illetéket lerovatni, illetve megfizettetni nem lehet. A személyes illetékmentességre jogosultak körét az Itv. 5. § (1) bekezdése határozza meg.

A személyes illetékmentességre vonatkozó részletes szabályok az eljárási illetékek és az igazgatási, bírósági szolgáltatások díjáról szóló információs füzet 1. pontjában kerülnek ismertetésre.

10. Költségmentesség az adóhatósági eljárásokban³⁵

A természetes személyek részére a hatóság annak a természetes személy ügyfélnek, aki kereseti, jövedelmi és vagyoni viszonyai miatt az eljárási költséget vagy egy részét nem képes viselni, jogai érvényesítésének megkönnyítésére költségmentességet engedélyezhet. A költségmentesség az illeték, a díj és az egyéb eljárási költség viselése alóli teljes vagy részleges mentességet jelent. A költségmentesség a kérelem előterjesztésétől kezdve az eljárás egész tartamára és a végrehajtási eljárásra terjed ki. Az illeték vagy díj tekintetében nem részesíthető költségmentességben az egyetemleges fizetési kötelezettség alapján fizetésre kötelezett ügyfél, kivéve, ha egyébként költségmentességben részesült.

Gazdálkodó szervezetekre, jogi személyekre, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre törvény engedélyezhet költségmentességet.

Költségmentességet engedélyezhet az adóhatóság:

- 1.) Ha az adózó és a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozók egy főre jutó havi nettó jövedelme (nyugdíja) nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, és adózó ingatlanulajdonnal egyáltalán nem, vagy kizárólag a lakhelyéül szolgáló ingatlan tulajdonával rendelkezik. (Ilyen kérelmek esetén figyelmen kívül kell hagynia az adóhatóságnak az ötven százalékos tulajdoni hányadot el nem érő, és a kétfeljebb egy becsült forgalmi értéket meg nem haladó egyéb tulajdoni részesedést, legfeljebb egy ingatlan tekintetében.)
- 2.) Jövedelmi és vagyoni helyzetének vizsgálata nélkül azon adózónak, aki a kérelem benyújtásakor
 - a) aktív korúak ellátására jogosult, időskorúak járadékában, ápolási díjban, vakok személyi járadékában, fogyatékosági támogatásban részesül, valamint, aki rendszeres

³⁴ Itv. 5. §

³⁵ Ket. 159. §-a és a 180/2005. (IX. 9.) Korm. rendelet a közigazgatási hatósági eljárásban a személyes költségmentesség megállapításáról

- gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeket nevel vagy saját jogán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- b) pénzellátásban részesülő hadigondozott és nemzeti gondozott,
 - c) hajléktalan személy,
 - d) menekült, menedékes, illetve menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerését kérő vagy menedékeskénti elismerését kérő személy számára biztosított ellátásra és támogatásra jogosult.
- 3.) Költségmentesség illetve részleges költségmentesség engedélyezhető különösen indokolt esetben, ha az adózó és a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozók egy főre jutó havi nettó jövedelme (nyugdíja) nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át, és adózó ingatlantulajdonnal nem, vagy kizárólag a lakhelyén szolgált ingatlan tulajdonával rendelkezik. (Ilyen kérelmek elbírálásánál az illetékmentesség engedélyezése szempontjából az adóhatóságnak figyelmen kívül kell hagyni a hárommillió forint becsült forgalmi értéket meg nem haladó egyéb tulajdoni részesedést, legfeljebb egy ingatlan tekintetében.)
- 4.) Kivételes esetben – az adózó nyilatkozata alapján – költségmentesség engedélyezhető akkor is, ha az előzőekben írt feltételek nem, vagy csak részben állnak fenn, de az eljáró adóhatóság az adózó egyéb, különös méltánylást érdemlő körülményeinek figyelembevételével megállapítja, hogy az adózó és az általa eltartottak életfenntartása veszélyeztetett.

Az ingatlantulajdon vonatkozásában mindig az adózó nyilatkozatát kell irányadónak tekinteni, amennyiben az nem ellentétes az adóhatóság által ismert, vagy köztudomású tényekkel.

A költségmentességi kérelmét az adózó az első és másodfokú eljárásban, valamint a végrehajtási eljárás során terjesztheti elő. Ha az eljárás az adózó felügyeleti intézkedés iránti kérelmével kapcsolatban indult, akkor az adózó rendkívüli jogorvoslati eljárásban kérheti a költségmentesség engedélyezését.

Az adózónak a kérelméhez csatolnia kell:

- a saját és a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozónak a 30 napnál nem régebbi munkáltatói jövedelemigazolását;
- nyugdíjas esetén a munkáltatói jövedelemigazolás helyett vagy mellett az utolsó havi nyugdíjszelvényt (postai szelvényt) vagy a nyugdíj folyószámlára történő utalása esetén az utolsó havi bankszámlakivonatot;
- amennyiben az ügyfélnek vagy a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozónak munkajövedelemnek (nyugdíjjövedelemnek) nem minősülő jövedelme van, akkor ezen jövedelmekről szóló postai szelvényt, bankszámlakivonatot, kiadási pénztárbizonylatot, vagy egyéb, a jövedelem igazolására alkalmas dokumentumot;
- abban az esetben, ha az ügyfélnek, illetőleg a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozónak nincs munkáltatója, és nem is nyugdíjas, valamint egyéb jövedelme sincs, akkor az ügyfél e tényről szóló nyilatkozatát;
- nyilatkoznia kell továbbá ingatlantulajdonáról.

Ha az adóhatóság tudomására jut, hogy az adózó a költségmentesség iránti kérelem benyújtásakor rosszhiszeműen valótlan adatot szolgáltatott, vagy az adóhatóságot egyéb módon megtévesztette és ezzel kérelme tárgyában a döntést számára kedvező irányba befolyásolta, akkor az adóhatóság a költségmentességet engedélyező végzését az eljárás megindulására visszamenő hatállyal visszavonja vagy módosítja, és az adózót az eljárás során felmerült illeték részben, vagy egészben történő megfizetésére ugyanilyen hatállyal kötelezi.

A költségmentesség biztosítása esetén annak hatálya a kérelem előterjesztésétől kezdődően – általában – kiterjed az egész eljárásra, így az első és a másodfokú adóhatósági eljárásra,

valamint a végrehajtási eljárásra is. Részleges költségmentesség engedélyezése esetén az adózó az erre vonatkozó végzésben meghatározott körben és mértékben mentesül a költségek viselése alól. A felügyeleti intézkedés iránti kérelem rendkívüli jogorvoslatnak minősül, ezért az adózónak a költségmentességet újból kell kérelmeznie, legfeljebb – attól függően, hogy időben milyen friss adatok állnak az adóhatóság rendelkezésére – az adózó mentesülhet egyes adatok igazolása alól.

A költségmentesség iránti kérelem elutasításáról (visszavonásáról, módosításáról) szóló végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye.

A költségmentesség engedélyezése iránti eljárás – a költségmentesség iránti kérelmet és a feltételek fennállásának igazolásához szükséges iratok kiállítását is ideértve – az Itv. 33. § (2) bekezdésének 22. pontja szerint tárgyánál fogva illetékmentes.

11. Az adóhatósági jogorvoslati eljárások illetékének visszatérítése

Az előre megfizetett jogorvoslati eljárási illetéket az adózónak akkor kell visszatéríteni, ha a kifogásolt döntés vagy intézkedés az adózó hátrányára részben vagy egészben jogszabálysértőnek bizonyult.³⁶ A visszatérítésnek tehát olyan esetben van helye, ha a megváltoztatott vagy megsemmisített döntés/intézkedés úgy sértett anyagi vagy eljárásjogi szabályt, hogy a jogszabálysértő adóhatósági döntés/intézkedés összességében hátrányosabb az adózóra nézve. A jogorvoslati eljárásban lerótt illeték visszatérítése e két egyidejűleg meglévő feltétel esetén lehetséges.

Az eljáró adóhatóság az adózó kérelme nélkül is (hivatalból) köteles a jogorvoslati eljárás során hozott döntésében intézkedni az előre megfizetett illeték visszatérítése iránt. Az adóhatóság illetékbevételei számlája javára megfizetett jogorvoslati eljárás illetékének visszatérítését az alapügyben eljáró elsőfokú adóhatóság foganatosítja.³⁷

Az elsőfokú eljárásban lerótt illeték visszatérítése csak akkor lehetséges, ha a hatóság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül utasította el, vagy ha az eljárás megszüntetésének oka, hogy a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának lett volna helye.³⁸ A jogorvoslati eljárásban lerótt illeték visszatérítésének akkor nincs helye, ha a kifogásolt határozat módosítására, visszavonására nem jogszabálysértés miatt, hanem egyéb okból, a Ket. 103. § (2) bekezdése alapján kerül sor.

Amennyiben azonban az első fokú határozatban alapul vett, ún. határozati tényállás alapján megalapozottnak tűnik a döntés, de a határozati tényállás eltér a valóságos történeti tényállástól (például az adózó fellebbezésében olyan új tényeket tárt fel, melyről az első fokú adóhatóság nem tudott, de figyelembe kellett volna vennie a határozathozatalnál), az alaphatározat jogszabálysértőnek minősül és rendelkezni kell a lerótt illeték visszatérítéséről. Vissza kell téríteni az illetéket abban az esetben, ha az adózó az adóhiányra vonatkozó megállapításokat és a mulasztási bírság kilátásba helyezését, illetve a számviteli rend helyreállítására való kötelezést is megfellebbezi és a jogorvoslat során csak az utóbbiakat és nem az összecszerúséget érinti a határozat megváltoztatása.

A Ket. 103. §-ában, valamint az Art. 135. §-ában meghatározott feltételekkel az első fokú adóhatóság az adózó fellebbezésének benyújtását követően saját hatáskörben a jogsértő határozatát/végzését a fellebbezésnek megfelelően módosíthatja, visszavonhatja. Ha az első

³⁶ Itv. 32. § (1) bekezdése

³⁷ Itv. 32. § (2)-(3) bekezdése

³⁸ Az Itv. 80. § (1) bekezdés k) pontját a Módtv. állapította meg 2013. január 1-jétől. A rendelkezést a 2013. január 1-jét követően kezdeményezett visszatérítések esetében kell alkalmazni.

fokú adóhatóság a fellebbezés felterjesztése előtt észleli, hogy a döntése az adózó hátrányára jogszabálysértő, akkor a jogsértést orvosló döntésében a lerótt illeték visszatérítéséről is intézkednie kell.

Amennyiben az adózó a felterjesztés előtt visszavonja a fellebbezését, nincs helye a megfizetett illeték visszatérítésének.

Amennyiben a felügyeleti intézkedés során olyan jogszabálysértés kerül megállapításra, melyet már a fellebbezés elbírálásakor figyelembe kellett volna venni, nem csak a felügyeleti eljárási illeték, de a fellebbezés során lerótt jogorvoslati illeték visszatérítéséről is rendelkezni kell, a jogorvoslati eljárásban irányadó feltételekkel.

Ha a végrehajtást foganatosító adóhatóság az Art. 159. § (2) bekezdése szerint a végrehajtási kifogásban foglaltakat maradéktalanul elfogadja, és erről a benyújtót tájékoztatja, egyidejűleg e tájékoztatásában intézkedik az illeték visszatérítése iránt. A végrehajtási kifogás felterjesztése esetén, ha a kifogásolt intézkedés részben vagy egészben jogszabálysértő, a kifogás illetékének visszatérítéséről a kifogás tárgyában hozott végzésben a másodfokú hatóság rendelkezik.

Végrehajtási kifogás tárgyában hozott végzés elleni fellebbezés illetékének visszatérítésére akkor van lehetőség, ha az adóhatóság által a végrehajtás során hozott végzés, illetőleg az adóvégrehajtó törvénysértő intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása úgy sértett anyagi vagy eljárásjogi szabályt, hogy az összességében hátrányosabb az adózóra.

Ha a lerótt illeték visszatérítésének helye van, erről hivatalból a jogorvoslati eljárást lezáró, vagy arra tekintettel hozott határozatban³⁹, végzésben illetve a végrehajtási kifogás elfogadásáról szóló tájékoztatásban kell intézkedni, meg kell jelölni az adózó által ténylegesen lerótt és a visszatérítendő illeték összegét. Az adóhatóság illetékbevételi számlája javára megfizetett jogorvoslati eljárás illetékének visszatérítését az alapügyben eljárt elsőfokú adóhatóság foganatosítja.⁴⁰ A visszatérítésre rendelkezésre álló határidő a határozat, végzés jogerőre emelkedésének, a végrehajtási kifogás elfogadására vonatkozó tájékoztatás kézbesítésének napját követő 30. nap.

Amennyiben az adózónak az adóhatóságnál nyilvántartott adótartozása, illetve egyéb adók módjára behajtandó köztartozása van, akkor az Art. 151. § (2) bekezdése értelmében az adóhatóság a visszatérítendő illeték összegét a tartozás erejéig visszatarthatja, amellyel a tartozás megfizetettnek minősül. A felszámolás alatt álló adózóknál a visszatartás helyett beszámításnak van helye.⁴¹

Amennyiben az adóhatóság illetékbevételi számlájára megfizetett illeték visszatérítésére kerül sor, akkor a pénzforgalmi számlával rendelkező adózó részére csak számlaszámra történhet az utalás, míg a pénzforgalmi számlával nem rendelkező adózó részére postai úton, illetve bankszámlára teljesíthető a visszatérítés.⁴²

Az illetékbélyeggel lerótt illeték visszatérítése esetén a határozatnak az adózó lakóhelye (székhelye) szerint illetékes adóhatósághoz továbbításáról az első fokú adóhatóság gondoskodik.

³⁹ Itv. 32. § (2) bekezdése

⁴⁰ Itv. 32. § (3) bekezdése

⁴¹ A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 36. § (1) bekezdése és 38. § (1)-(3) bekezdése alapján

⁴² Art. 38. § (4) bekezdése

Ha az adózó a jogorvoslati illetéket nem fizette meg és e mulasztása miatt az adóhatóság mulasztási bírságot szabott ki terhére, majd a jogorvoslati illetéket az adózónak az Itv. alapján utóbb vissza kellett téríteni, illetve a jogorvoslati illeték visszatérítésének lett volna helye, a visszatérítés nem érinti a mulasztási bírság kiszabásáról rendelkező határozat jogszerűségét. Az illeték visszatérítésének ténye ugyanis nincs hatással az adózó korábbi mulasztására, így a mulasztásra tekintettel hozott határozatra sem.